

1694A

Nr. 3113 / AC
Data 21.06.2006

GUVERNUL ROMÂNIEI

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

București, P-ța Valter Mărăcineanu nr. 1 - 3, Sector 1
www.cncd.org.ro

tel: 021-312 65 79, fax: 021- 312 65 78/85

Doamnei deputat Florentina Marilena Toma

Grupul Parlamentar PSD

Circumscripția electorală nr. 25 Ilfov

Stimată doamnă deputat,

Referitor la întrebarea formulată de Dumneavoastră, înregistrată la Camera Deputaților cu nr. 1694A/2006, prin intermediul Departamentului pentru Relația cu Parlamentul cu nr. 4799/DRP/9.06.2006 și înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu nr. 2944/AC din 13.06.2006, suntem în măsură să vă comunicăm următoarele:

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a fost înființat la 1 august 2002, odată cu adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 1194/2001, emisă în baza Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Aceasta a constituit baza legală de transpunere în România a acquis-ului comunitar în domeniu, reprezentat de Directiva Consiliului 2000/43/CE cu privire la implementarea principiului tratamentului egal între persoane indiferent de originea rasială sau etnică respectiv Directiva Consiliului 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea tratamentului egal privind ocuparea forței de muncă și condițiile de muncă. De asemenea, legislația românească din domeniul combaterii discriminării a cuprins și Recomandările Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI), care pune accent pe respectarea principiului egalității. Astfel, prin discriminare se înțelege *orice deosebire*,

excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este organizat și funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, își desfășoară activitatea în mod independent și are **rolul de a implementa principiul egalității între cetățeni**, prevăzut în Constituția României, în legislația internă în vigoare și în documentele internaționale la care România este parte. De asemenea, CNCD răspunde de aplicarea politicii Guvernului în materia nediscriminării.

Misiunea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării este **promovarea și apărarea drepturilor stabilite prin legislația anti-discriminare**. Consiliul are rolul de a informa și forma societatea românească în vederea eliminării oricăror forme de discriminare, de a investiga și sancționa actele de discriminare, contribuind astfel la crearea unui climat general de încredere, respect și solidaritate, definitiv pentru o societate modernă, democratică și europeană.

În cursul anului **2005**, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a primit spre analiză un număr de **382** de petiții și s-a autosesizat într-un număr de **74** de cazuri.

Diferența dintre numărul de petiții primite în 2005 și cele soluționate, din același an, **reprezintă numărul dosarelor care se află în diferite stadii de investigare** (analiză, solicitări de date, investigație în teren, dezbateri).

Numărul **cazurilor soluționate** în acest an a fost de **360**, dintre care **280** de petiții au fost primite în anul 2005. Criteriile de discriminare cele mai întâlnite în aceste petiții au fost: categorie socială (90), etnie (85), naționalitate (39), **dizabilitate (21)**, convingeri (19), vârstă (17), religie (11), HIV/SIDA (10), gen (9), orientare sexuală (9), categorie defavorizată (6). De asemenea, în cazul celor 48 de autosesizări

soluționate, cele mai multe au vizat criteriile precum etnie (26), gen (15), naționalitate (8), vârstă (5), categorie socială (4).

În 2005 au fost aplicate **60 de sancțiuni contravenționale** cu avertisment sau amendă contravențională în cuantum de până la 4.000 lei noi (40 milioane lei vechi). Un număr de **22 de cazuri** în care s-a constatat existența unor fapte de discriminare au fost soluționate prin **mediere**.

Pe parcursul anului 2005, personalul de specialitate din cadrul CNCD a efectuat **217 investigații** atât în București cât și în teritoriu. Membrii SJI au reprezentat CNCD în **35 de procese** ca urmare a contestării hotărârilor Colegiului Director de către petenți (în 12 cazuri), în alte 23 de cazuri contravenienții fiind cei ce au contestat procesul-verbal de constatare a faptei de discriminare, respectiv hotărârea Colegiului Director. Faptele și actele de discriminare din cauzele aduse în instanță în 2005 au fost săvârșite preponderent pe criteriul categorie socială (11), urmat îndeaproape de către criteriile etnie (8), **dizabilitate (6)**, naționalitate (2), vârstă (1) și HIV/SIDA (1). Petenții, în cazul acestor procese, sunt în majoritate persoane fizice (23) dar și persoane juridice (12) dintre care 4 instituții publice.

Până în prezent, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a primit spre analiză un număr de **161 de petiții** din care un număr de 7 pe criteriul de dizabilitate.

Conform obiectivelor generale din Planul Național de Acțiune pentru Combaterea Discriminării aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1258/2004 și publicat în Monitorul Oficial 775/2004 au fost urmărite conștientizarea problemelor discriminării prin îmbunătățirea educației în ceea ce privește promovarea drepturilor omului, prevenirea și combaterea discriminării, informarea cetățenilor cu privire la producerea de acte/fapte de discriminare, precum și la efectele negative ale acestora asupra climatului social, informarea cetățenilor cu privire la drepturile și obligațiile ce derivă din implementarea principiilor egalității de șanse și nediscriminării, facilitarea comunicării între cetățeni și diferite organizații care le reprezintă interesele, între cetățeni și instituții de stat sau private, precum și între sectorul

neguvernamental și guvernamental. Acestea au fost puse în practică prin derularea unor campanii naționale, organizarea unor manifestări culturale, de conștientizare și sensibilizare a opiniei publice, organizarea unor școli de vară, cursuri de formare la care angajați din cadrul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării au participat în calitate de lectori, organizarea unor mese rotunde axate pe dezbaterile politicilor publice și măsurilor afirmative.

Politica de prevenire a discriminării a fost realizată de către Direcția Relații Internaționale, Integrare Europeană, Politici Afirmative, Studii și Monitorizare prin constituirea de baze de date cu privire la instituțiile europene existente în domeniul nediscriminării și promovării drepturilor omului și actualizarea acestora, documente internaționale specifice, manifestări și evenimente, publicații de specialitate, producerea și tipărirea de materiale informative (fluturași, afișe, pliante, broșuri) pe teme legate de discriminare, monitorizarea presei, gestionarea site-ului Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, inițierea și derularea unor campanii naționale de informare a cetățenilor asupra principiilor egalității de șanse și nediscriminării, diseminarea informației specifice.

Programul de educație în domeniul nediscriminării, al drepturilor și libertăților fundamentale s-a concretizat prin organizarea unor ateliere și școli de vară având ca tematică practici în domeniul nediscriminării și al drepturilor omului, cursuri de formare, derularea împreună cu liceele și universitățile, a unor proiecte pe tematica nediscriminării, cu implicarea elevilor și studenților.

Programul de cercetare socială în domeniul nediscriminării a fost continuat prin publicarea unor analize și rapoarte de monitorizare a presei de către direcție și prin realizarea sondajului de opinie „Percepții și atitudini față de fenomenul de discriminare” realizat de Centrul de Sociologie Urbană și Regională CURS SA.

Programul de parteneriat și de susținere a societății civile care acționează în domeniul drepturilor omului a fost consolidat prin menținerea și stabilirea unor protocoale de colaborare între Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și organizațiile neguvernamentale din domeniul nediscriminării, respectării drepturilor omului pe de o parte și instituțiile din administrația publică centrală pe de altă parte.

Un aspect important, care reiese și din barometrul de opinie *Percepții și atitudini față de fenomenul de discriminare*, realizat de CURS în noiembrie-decembrie 2005 este creșterea vizibilității instituției precum și a încrederii populației în CNCD, procentul celor care au declarat că au „multă încredere” în instituție fiind de 45%.

Cercetarea și-a propus să releve: (1) principalele dimensiuni și caracteristici ale fenomenului discriminării în România la nivelul anului 2005; (2) realizarea unei tipologii a percepțiilor, atitudinilor și reprezentărilor legate de discriminare din perspectiva experienței directe și indirecte a populației; (3) identificarea stereotipurilor și prejudecăților asociate intoleranței și discriminării. S-a urmărit de asemenea determinarea gradului de notorietate al instituțiilor din România care se ocupă de problema discriminării, precum și opțiunile respondenților cu privire la prioritățile instituționale în combaterea discriminării.

Pentru îndeplinirea acestor obiective, CURS a realizat la începutul lunii decembrie 2005 un sondaj de opinie pe un eșantion reprezentativ la nivel național. Culegerea datelor s-a realizat prin interviuri față în față la domiciliul subiecților. Întrebările din chestionar au vizat forme specifice de discriminare (etnică, religioasă, de gen, de vârstă, față de persoanele infestate HIV și față de minorități sexuale) cu referire la contexte diferite de interacțiune socială (familie, școală, loc de muncă, instituții ale autorităților publice, justiție, locuri publice).

Pentru a răspunde solicitărilor și observațiilor formulate de Comisia Europeană, Consiliul a elaborat un proiect de lege pentru modificarea și completarea legislației antidiscriminare. Prin promovarea acestui proiect de lege, Consiliul își propune nu doar o reformă instituțională, dar mai ales consolidarea cadrului legal pentru prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, prin introducerea unor reglementări clare, coerente, de nivel european.

Finalitatea reglementării propuse, precum și elementele de noutate avute în vedere se referă la:

- asigurarea independenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării și clarificarea structurii și atribuțiilor sale, prin:

- reorganizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării și definirea acestuia ca instituție autonomă sub control parlamentar, garant al interesului public și al persoanelor în domeniul respectării principiului nediscriminării

- modificarea componenței Colegiului Director al Consiliului, prin creșterea numărului acestora de la 7 la 9 și introducerea unei noi proceduri de numire, de către Parlament, la propunerea: Senatului și Camerei Deputaților (7 membri) , respectiv a Președintelui României și Primului-ministru (câte un membru)

- definirea clară a statutului și competențelor membrilor Colegiului Director

- înființarea de birouri regionale ale Consiliului și suplimentarea numărului de angajați, de natură să eficientizeze activitatea sa

- completarea procedurii legale aplicate de către Consiliu cu prevederile Codului de procedură civilă, precum și introducerea unui termen special de soluționare a petițiilor în cazul procedurilor aplicate de către instituție

- ➔ acoperirea unor lipsuri de reglementare existente în legislația în vigoare

- proiectul de lege introduce noțiuni importante, precum discriminarea multiplă, instigarea la discriminare, formele agravate de discriminare, discriminarea prin asociere, și, în special, procedura sarcinii probei în cazurile de discriminare.

- se clarifică totodată chestiunea accesului la instanțe, indiferent de formularea sau nu a unei plângeri în fața Consiliului

- de asemenea, se extinde aria criteriilor de discriminare, în scopul înlăturării apariției unor cazuri în practică neacoperite din punct de vedere al reglementării

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a avut deja o colaborare bună cu Consiliul Național al Dizabilității și Asociația Nevăzătorilor prin participarea la diferite mese rotunde și seminarii, realizare de emisiuni TV, precum și soluționarea de petiții.

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării dorește să se implice activ în îndreptarea situației persoanelor cu dizabilități înțelegând prin aceasta

promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități și combaterea discriminării și în acest domeniu. Pentru aceasta CNCD va demara o serie de colaborări cu instituții de stat dar și cu ONG-uri direct implicate în asistența persoanelor cu dizabilități. Principalele obiective sunt informarea cetățenilor cu privire la persoanele cu dizabilități și promovarea drepturilor acestor persoane precum și promovarea unei atitudini nediscriminatorii în raport cu persoanele cu dizabilități.

Nu în ultimul rând, trebuie să menționăm îmbunătățirea colaborării cu anumite organizații reprezentative din societatea civilă, fapt concretizat în implicarea acestora în elaborarea proiectului de lege de modificare a legislației antidiscriminare.

Din punct de vedere al proiectelor pentru anul 2006, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și-a stabilit următoarele priorități:

- adoptarea proiectului de lege pentru alinierea deplină a legislației interne cu prevederile acquis-ului comunitar; prin intermediul acestei inițiative legislative se urmărește asigurarea independenței instituției prin trecerea acesteia sub control parlamentar dar și reglementarea unor chestiuni de ordin procedural precum sarcina probei în cazurile de discriminare sau liberul acces în justiție a persoanelor care se simt discriminate. Această inițiativă este inclusă în *Planul de măsuri prioritare pentru integrare europeană pe anul 2006* și este cu atât mai necesară cu cât România urmează să ratifice în scurt timp Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, privind interzicerea oricăror forme de discriminare

- asigurarea unui serviciu public efectiv și eficient în prevenirea și combaterea discriminării; în acest scop vor continua măsurile de profesionalizare a personalului CNCD însă se are în vedere și o reformă a instituțiilor care se ocupă de problematica discriminării

- intensificarea campaniilor de conștientizare, educare și informare, în special prin colaborarea cu alte instituții cu atribuții în domeniul drepturilor omului - Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap și ONG-uri active în domeniu (Fundația Estuar, Centrul de Resurse Juridice etc.)

- implicarea mai activă în proiecte finanțate prin Programul Comunitar de Acțiune pentru Combaterea Discriminării sau alte proiecte cu finanțare europeană, având în vedere că anul acesta este pregătit pentru „anul european al egalității de șanse” așa cum a fost declarat anul 2007 de către Comisia Europeană.

În speranța că informațiile prezentate sunt de natură să răspundă la întrebarea formulată, vă mulțumim pentru interesul acordat acestui domeniu.

Cu stimă,

PRESEDINTE,

Csaba Ferenc ASZTALOS
